

AROLAT'TAN

Ülkemizde 1985 yılında 8 do-
laylı verginin sistemden çıkarılması
ile AB ortak vergi uygulama sistemi için-
de yer alan KDV uygulamasına geçildi. 32
yıldır uygulanan KDV konusunda iş dünya-
sı da bakanlık da şikayetçi. Bu nedenle
reform içerikli bir değişiklik için çalış-
malar sürdürülüyor.

/02

32 yıl sonra KDV'nin yenilenmesi beklenirken...

1 885 yılında 8 dolaylı verginin kaldırılması ile yürürlüğe giren KDV uygulamasının 32 yıl sonra masaya yatırılma zamanının geldiğini Maliye Bakanı Naci Ağbal açıklarken, iş dünyası temsilcileri de KDV'nin üretim üzerinde külfet yarattığını dile getiriyorlar. İş dünyası temsilcileri, finans kaybına uğramaları için KDV'nin yeni dönemde ABD'de olduğu gibi sadece tüketiciye satılan üründe uygulanmasını talep ediyorlar.

Maliye Bakanı Ağbal, son yıla KDV ile ilgili şikayetlerin arttığını, sistemden kimsenin memnun olmadığını altını çizerek, "1985 yılında uygulamaya koyduğumuz KDV Kanunu'nu artık 32 yıllık süreden sonra yeniden masaya yatırma zamanı geldi. İstiyoruz ki KDV Kanunu mükellef üzerinde eziyete dönüşmesin, kayıtlı olmayı cezalandırmasın, üretimi, yatırımı engellemesin. İşletmeler üzerinde ağır finansman yükleri oluşturmasın, uygulaması kolay olsun, bürokrasisi az olsun. Onun için kapsamlı bir KDV reform ça-

AROLAT'TAN

Osman Arolat

osman.arolat@dunya.com

alışması başlattık" diyerek, farklı KDV oranları nedeniyle işletmeler üzerinde KDV yükü kaldığını bunun olumsuzluğa neden olduğunu belirtti.

İş dünyası temsilcileri de KDV'de değişikliğin, sadece tüketicinin satın aldığı mallardan KDV alınması şeklinde düzenlenmesiyle işverenlerin mağduriyetlerinin azalacağını ve kayıtdışılığın önüne geçileceğini öne sürüyorlar. **İSO Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı**, **İSO 500** firmalarının KDV alacaklarının 5 milyar lirayı aştığını belirterek, "KDV'de devletin gelir kaybı olmayacak şekilde

tek oranlı ABD'deki gibi sadece nihai tüketiciye satış üstünden vergilendirme sistemine geçilmesi halinde herkes kazanacaktır" görüşünü ortaya koyuyor.

1985'te başlangıçta yüzde 10'luk genel KDV uygulaması ve gıdada sıfır KDV oranıyla iki oranlı uygulama başlatıldı. 1988'de KDV oranı yüzde 12'ye çıkartılırken, indirimli oran yüzde 8 oldu, ilk defa yükseltmiş oran yüzde 15 olarak uygulamaya konuldu. 2002 yılında ise KDV'nin yanı sıra ÖTV uygulaması başlatılırken, yükseltmiş KDV uygulamasına son verildi.

1985'te uygulamaya girdiği yıl vergi gelirlerinin yüzde 25'ini oluşturan KDV gelirlerinin payı, daha sonra bazı yıllarda yüzde 34'e kadar yükseldi. 2014 yılında 66 milyar yurt içi, 64 milyar da ithalattan olmak üzere toplam 130 milyar liralık KDV geliri elde edildi. Bu da o yılın 401 milyar liralık toplam vergi geliri içerisinde yüzde 32.5 paya ulaşması sonucunu verdi.

Avrupa Birliği ortak vergi uygulaması içinde yer alan KDV 32

yıldır belli oran değişikliklerine uğratarak uygulanıyor. Bugün hem bakanlığın hem iş dünyasının şikayetleri olan uygulama konusunda şimdi reform çalışması yapılıyor. Radikal bir değişiklikle şikayetlerin sonlandırılması bekleniyor.

İş dünyamızın önemli ismi TÜSİAD eski Başkanı Feyyaz Berker'i kaybettik.

1971 yılında TÜSİAD kurucuları arasında yer alan 9 yıl başkanlığını yapan o zamanın ekonomi muhabirlerine de siyasilerine de iş dünyasının liberal yüzünü tanıtan Feyyaz Berker'in, dün 92 yaşında vefat ettiği haberini aldım. Berker, TÜSİAD'ın gelişiminde önemli rolü olan bir yöneticiydi. Hazırlattığı raporlarla ekonomimizin durumunu algılamamıza imkan verdi. Nazik, kimseyi kırmayan, bir kişiliğe sahip olan Berker, Necati Akçağlar ve Nihat Gökyiğit'in Tekfen şirketindeki ortağıydı. Feyyaz Berker'i rahmetle anarken, TÜSİAD camiasına, ailesine, yakınlarına ve dostlarına başsağlığı diliyorum.

Üretim süreci KDV'den muaf tutulsun!

Sanayiciler, üretim aşamalarında KDV'nin kaldırılmasını, bu verginin sadece nihai tüketimle sınırlanmasını istiyor

Maliye Bakanlığı'nın vergi kanunlarındaki değişiklik çalışmasına sanayicilerden "ABD sistemi" önerisi geldi. Yapılacak değişiklik kapsamında üretim süreçlerinde KDV alınmasından vazgeçilmesini ve sadece nihai tüketicilere yapılan satışlarla sınırlanmasını talep eden sanayiciler, bu yolla kayıt dışılığın da önlenebileceği görüşünü savunuyor. Söz konusu değişiklik-

le ayrıca, KDV iadelerinde birikmiş stok sorununun çözüleceğini dile getiren sanayiciler, bu paranın da piyasaya döneceğine işaret ediyor. Sanayiciler, sadece 500 büyük sanayi şirketinin devletten alacağı KDV iade tutarının 6 milyar lira düzeyinde bulunduğu dikkat çekiyor. Sanayicilerin bir diğer talebi ise, KDV oranlarının sadeleştirilmesi... **SERCAN AKINCI/09**

TEK ORAN GETİRİLSİN

Alış ve satışta farklı oranlar uygulamasının KDV'den kaçınma eğilimine, vergi kaybına, iade stoğunun artmasına, fatura usulsüzlüklerine ve haksız rekabete yol açtığı belirtiliyor. Üretimden KDV alınmamasının finansman maliyetini de düşüreceği savunuluyor.

Sanayiciler KDV'nin üretim süreçlerinden kalkmasını istiyor

KDV sisteminin üretim üstünde külfet yarattığını kaydeden sanayiciler, finans kaybına uğramamak için KDV'nin sadece nihai tüketicilere satılan mallardan alınması gerektiğini savunuyor. ABD'de bu sistemin olduğunu kaydeden sanayiciler, bu yolla kayıtdışılığın da önüne geçileceğini ifade ediyorlar.

SERCAN AKINCI - İSTANBUL

Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın geçtiğimiz dönemlerde işaret ettiği KDV Kanunu'ndaki değişiklik çalışmalarını için sanayicilerden ABD sistemi önerisi geldi. Üretimin tüm aşamalarında KDV'nin kaldırılmasının işleri yoluna koyabileceğini anlatan sanayiciler, sadece nihai tüketicilere malların satılması aşamasında KDV'nin alınması gerektiğini savunuyorlar. Bu yolla kayıtdışılığın azalarak, vergi kaybının da önüne geçilebileceği vurgulayan sanayiciler, devlette biriken KDV iade stoğunun da piyasada dönelirliğine dikkat çekiyorlar.

İstanbul Sanayi Odası'nın bu yıl yapmış olduğu "Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu" çalışmasında yer alan bilgilere göre sadece 500 şirketin devletten alacağı KDV iadeleri 6 milyar TL seviyesinde.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı, KDV sisteminde herhangi bir düzeltme yapmaya kalkıldığında başka bir yerden bozulduğuna işaret ederek, "Konfeksiyon yan sanayiinden talep geldi KDV'lerin düşmesi için. Maliye Bakanlığı da olumlu yaklaştı fakat sonra bazı insanlar ise yüzde 18'le hammaddeyi alıyorum, şimdi

malı yüzde 8'le satmaya başladım" dedi. KDV'de devletin gelir kaybı olmayacak şekilde tek oran uygulanması gerektiğini kaydeden Özhamaratlı, Maliye ekibinin yarısının KDV konusunda çalıştığını dile getirdi. ABD'deki gibi sadece nihai tüketiciye satış üstünden vergilendirme sistemine geçilmesi halinde herkese kazandıracakları savunan Özhamaratlı, naylon faturaların ortadan kalkacağını ve kayıtdışıların azalacağını anlattı.

Haksız rekabetin önüne geçer
İSO Başkanı Yardımcısı Adnan Dalgakıran da KDV konusunun çok karmaşık hale geldiğini ifade etti. İş dünyasının yanlış bir istekte bulunduğunu vurgulayan Dalgakıran, "KDV indirimlerinin ardından malı yüzde 8 vergiyle satıp, hammaddeyi yüzde 12 ile alma gibi durumlar ortaya çıktı. Bu da şirketlerin devletten alacakları KDV iadelerini artırdı" dedi. KDV sisteminin sadeleştirilmesi gerektiğine vurgu yapan Dalgakıran, ABD sisteminin en doğ-

ru sistem olabileceğine dikkat çekti. Tüm aşamaları kontrol etmek yerine sadece son satış aşamasının takip etmenin çok daha kolay olacağını kaydeden Dalgakıran, bu sistemin kayıtdışılığa darbe vuracağını belirtti.

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) Başkanı Yavuz Eroğlu, üretim üzerindeki her türlü yükün kalkmasının olumlu olacağını söyledi. Özellikle finansman ve faiz yükünün üreticinin üzerinden kaldırılmakta fayda olduğunu dile getiren Eroğlu, KDV'nin üretimden alınmaması doğrudan finansman ve faiz yükünün azalmasına sebep olacağını

AĞBAL: KAPSAMLI BİR REFORM YAPILACAK

Bir süre önce KDV Kanununa ilişkin son 1 yılda gelen şikayetlerin arttığına dikkat çeken Maliye Bakanı Naci Ağbal, sistemden memnun kimsenin olmadığını dile getirmişti. Dünyada birçok ülkenin KDV kanunlarını uyguladığını anımsatan Ağbal, şunları kaydetmişti: "Farklı farklı KDV sistemleri var. 1985 yılında uygulamaya koyduğumuz KDV Kanununu artık yeniden masaya yatırma zamanı geldi. İstiyoruz ki KDV Kanunu mükellef üzerinde eziyete dönüştürmesin, kayıtlı olmayı cezalandırmasın, üretimi, yatırımı engellemesin. İşletmeler üzerinde ağır finansman yükleri oluşturmamasın. Uygulaması kolay olsun, bürokrasisi az olsun. Onun için kapsamlı bir KDV reform çalışması başlattık. Özellikle vergi oranlarının farklılığı veya ihracat işlemleri nedeniyle işletmelerimizin üzerinde KDV yükü kalıyor. Bütün bunları radikal bir şekilde değiştirecek çalışmayı yapacağız."

Denizli'den Maliye'ye 12 maddelik mektup

Denizli Ticaret Odası Başkanı Müjdat Keçeci de Maliye Bakanı Ağbal'a KDV düzenlenmesine ilişkin görüşlerinin yer aldığı 12 maddelik bir mektup gönderdi. Mektupta yer alan bazı öneriler şunlar:

■ Finansman zorluğu nedeniyle yatırımcılar yeni yatırıma yanaşmıyor, başlanan yatırımlar tamamlanmıyor. Teşvik belgeli yatırımların tamamında inşaat işleri nedeniyle yüklenen KDV'nin yıl içinde iadesinin sağlanması son derece yerinde olur.
■ Diğer mali yükümlülüklerin KDV matrahına

eklenmesi uygulaması vergiden vergi anlamına geldiği için kaldırılmalı.

■ KDV'de toptan- perakende ayrımı kaldırılmalı.

■ Binek araçların tesliminde uygulanan KDV indirilimi.

■ Takvim yılının açılması halinde KDV indirim hakkının kaybedilmesi uygulamasından vazgeçilmeli.

■ Dahilde işleme belgesiyle (DİB) satış yapan üreticiler, alış yapan firmaların ihracatı geciktirmesi halinde KDV iadeleri konusunda mağdur oluyor. DİB kapsamında KDV yükümlülüğü imalatçılara yüklenmiş gibi muamele yapılmamalı.

altını çizdi. Bu şekilde haksız rekabetin önüne geçileceğini vurgulayan Eroğlu, şunları anlattı: "Aynı sektördeki merdivan altı üretim yapan firmalarla, ciddi üreticilerin rekabete aynı noktadan başlamasını sağlar. Böylece haksız rekabetin önüne geçer ve kayıtdışı çalışan firmaların büyümesinin önü açılır. KDV aslında tüketim üzerinden alınması gereken bir vergidir. Her ne kadar tüketimden alınan bir vergi olsa ve ödeyeceği vergiden mahsup yapsada finansman ayağı üretimin üzerinde bir yükür. Bu halyle üretime de yük olan bir dolaylı vergi haline gelmiştir. Üretimden KDV alınmaması,

ithalat aşamasında üretici üzerine yüklenen KDV'yi ortadan kaldıracığından sektörimiz açısından da finansman ihtiyacını azaltır."

KDV düşünce kayıt içine girdiler

TESK Başkanı Bendevi Palandöken de önerilen sisteme geçilmesi halinde, üreticilerin parasının cebinde kalacağını ve bu yolla fiyatların aşağı inebileceğini, üretimdeki katmadegerin daha net ortaya çıkabileceğini de söyledi. Palandöken ayrıca sistemin vergi kaybının da önüne geçileceğini vurguladı.

Doğtaş Mobilya Yönetim Kurulu Başkanı Davut Doğan ise mobil-

ite sektöründe büyük bir kayıtdışılık olduğuna dikkat çekti. Maliye Bakanlığının KDV ile ilgili bir çalışma yaptığını bildiren Doğan, "Yüzde 8 KDV ile ürün alıp, yüzde 18'le sattığımız ürünler oluyor. Mobilya ile ilgili tüm ürünlerde aynı KDV oranı uygulanmalı. Yüzde 18'lik KDV'yi ödemek için fatura kesmiyorlar. Sadece nihai tüketiciden KDV alınırsa bu ortadan kalkar. KDV oranları mobilyada aşağı çekildikten sonra mobilya sektöründeki satışların yüzde 20 artmış olduğu hesaplanmış. Aslında bir kısmı normalde kayıtdışı çalışırken, düşük KDV oranları nedeniyle kayıt altında iş yapanlar" dedi.